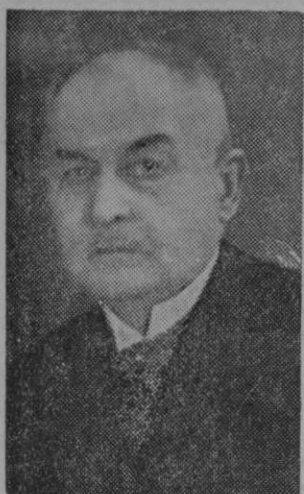

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Dln za inosemitstvo 80 Dln. Članek sekcije I. U. U. plačate list s članarino. Ogledi po ceniku in dogovoru, davok poseba. Pošt. ček. rač. 11.153. Telefon 3111

V Varšavi bo tudi kmalu zgrajena učiteljska tiskarna, v kateri se bodo poleg omenjenih časopisov tiskali tudi učiteljski koledarji, mladinski listi itd.

✠ Jovo
Jovanović

Znani srbski pedagog Jovo P. Jovanović je umrl 24. oktobra t. l. v Beogradu in sicer v bolnici na Dedinju.

Pokojni Jovanović je dobro znan v učiteljskih krogih, in tudi mi slovenski učitelji ga smemo z vso pravico prištevati med odlične svoje prijatelje. Že zdavnaj pred vojno je gojil zveze s slovenskim učiteljstvom, kajti l. 1905. je prišel k odkritju Prešernovega spomenika v Ljubljano in je ob tej priliki vzpostavil prve zveze srbskega in slovenskega učiteljstva. Plod te zveze se je kaj kmalu pokazal. Že l. 1906. je organiziral prihod šestorice voditeljev slovenskega učiteljstva v Beograd, a leta 1907. je že pripeljal voditelje srbskega učiteljstva na občni zbor »Zaveze« v Radovljico. Ob 25 letnici smo pozdravili Jovo P. Jovanovića v Ljubljani, kamor je prišel z večjim številom srbskega učiteljstva. Zelo se je zanimal za razvoj slovenskega šolstva in prav zaradi proučevanja tega, je prihajal vsako leto v Slovenijo in se zelo dobro naučil slovenščine, čeprav brez vsake tuje pomoči. — Proučeval je poleg osnovnega tudi naše nadaljevalno šolstvo, za katerega je pokazal še posebno zanimanje. V založbi »Učiteljske tiskarne« je izdal »Zgodovino Jugoslovanov« za osnovne šole.

Jovo P. Jovanović se je temeljito bavil s prosvetnimi problemi. Leta 1925. je izdal

delo »Naša prosvetna politika v pogledu ureditve narodnih šol«. Pri reševanju problemov narodnega izobraževanja je sodeloval zelo aktivno in je bil tudi član posebnega odbora, ki se je bavil s tem vprašanjem. Toda ne samo to, bavil se je z različnimi pedagoškimi problemi in posvečal svoje posebno zanimanje vprašanju začetnega čitanja in pisanja, glasbeni metodi, vprašanju učnih knjig, državlanskega pouka, vzgoje itd. Napisal je več učnih knjig in to čitank ter zgodovinskih učnih knjig. Sodeloval je pri učiteljskih stanovskih in pedagoških listih. V Kragujevcu je osnoval list »Prosveta«, ki ga je urejeval devet let. V Beogradu pa je l. 1903. osnoval list »Porodica«, ki je bil namenjen za domačo vzgojo in je izhajal leto dni.

V učiteljskih vrstah je užival velik ugled in je bil več let član izvršnega in glavnega odbora. Ko se je predsedstvo na naših skupščinah še volilo, je bil izvoljen za predsednika. Imel je prav tesne zveze z vsem slovenskim učiteljstvom, tako s Čehi, Poljaki in Bolgari in je zelo dobro poznal vse slovansko šolstvo. Kot samouk se je privadil slovanskih jezikov, da je mogel izkoriščati njihova izkustva. Poleg tega je obvladal nemščino in esperanto.

Tudi politično se je udeleževal in je bil kot soliden delavec dvakrat izvoljen za župana v Kragujevcu in to na radikalski listi. Občini je načeloval osem let.

Pokojni Jovanović je dovršil osnovno šolo v Kragujevcu ter je pripadal prvi generaciji, ki je izšla iz učiteljskega v Nišu. Zaradi svojih velikih zaslug za šolstvo in prosveto je bil ponovno odlikovan z visokimi redi, a zaradi svojih sposobnosti je bil nameščen kot referent ministrstva prosvete in oblastni šolski nadzornik še pred uedinjenjem. V ministstvu g. Miše Trifunovića je bil šef kabine in njegov svetovalec.

Odkar je tov. Ivan Dimnik predsednik JUU, ga je pokojnik večkrat posecal, razglabljal z njim razne prosvetne probleme in se še posebej zanimal za slovensko šolstvo in učiteljstvo.

Prijatelj Slovencev, še posebej pa prijatelj slovenskega šolstva in učiteljstva naj v miru počiva!

žen biti v vseh ozirih svetovalec svojega ljudstva.

In v šoli? Še zdaj ga pomnijo stari ljudje kot strožega a dobrega učitelja. Spočetka je bil na šoli sam, poučeval je tedaj okrog 300 otrok. Seveda v tistih časih ni bilo tako obveznega pouka, kakor dandanes. Ko je opravičil otrok »nauka«, pa je ostal lahko doma. Še le šest let pred upokojitvijo je dobil na šolo pomoč, drugo učno moč.

Šoli je žrtvoval 42 polnih let, od tega vzgoji krške mladine polno četrto stoletja. Leta 1903. je stopil v zaslužni pokoj, s tem pa se ni odpovedal skrbi za ljudski blagor. Še nadalje se je udeleževal v sadjarstvu, in je prejel za to časten naziv oče sadjarstva v krški dolini. Takisto je tudi neumorno čebelaril. Še do svojih poslednjih let je bil njegov najprijetnejši odhiti pri uljaku. Gasilci so ga imenovali svojega ustanovitelja, občina pa ga je zaradi obilice zaslug domačemu kraju izvolila za svojega častnega občana. V božjo čast pa je vodil cerkveno petje 50 let.

Tak je bil njegov življenjski lik. Vsestransko neumorni učitelj - javni delavec.

Na proslavi
Lobetove 90-letnice v pomlad 1. 1934.
Jubilant v krogu stanovskih tovarišev
in predstavnikov oblastev.

Lansko pomlad — zaradi zime so prestavili proslavo Lobetovega 90. rojstnega dne na kasnejšo pomlad — je bil velik praznik za vso dolino. Takrat se je zbralo na Krki ljudstva, kakor ga v teh krajih redko pomnijo. V slavnostnem sprevodu so peljali v cerkev čestitega gospoda nadučitelja, ki mu je dala »Pašičeva« brada videz uglednosti in popolnosti. Po svečani službi božji se je zgnelja vsa številna množica na prostoru pred cerkvijo. Ves bogat program, pri katerem je neumorno sodelovalo domače učiteljstvo, je dokazal, kako zna ceniti naše ljudstvo svoje učitelje. Ob petju, deklamacijah, godbenih točkah in govori je potekla vsa lepa slavnost. Sreski načelnik g. Podboj pa je pripel jublantu red sv. Save. Ob isti priliki so se zgrnili na Krko tudi učitelji od blizu in daleč, da počaste sivo lasnega stanovskega vzornika. JUU — sresko društvo v Litiji pa je poklonilo svojemu nestorju krasno praktično darilo.

Res, proslava Lobetovega 90. jubileja je bil velik iskren praznik hvalečnosti...

In oni četrtek letošnjega oktobra je bila Krka spet polna ljudstva od blizu in daleč. Učiteljstvo iz litijskega in sosednjega župana berskega okraja.

Z Lobetovine na Vidmu se je razvila dolga povorka tja gori k cerkvi. Po obrednih molitvah domačega župnika se je poslovil ob odprtem grobu v imenu Krčanov domači šolski upravitelj tov. Lojze Intihar, ki je prikazal Lobeta kot neumornega delavca za dobrobit Krke in ljudstva. Predsednik JUU sreskega društva za litijski srez tov. Jože Župančič se je poslovil od pokojnika v imenu učiteljstva in je povečal pokojnika kot svetlega vzornika, narodnega učitelja in graditelja ljudske prosvete. Šmihelski župnik g. Zupanc, krški rojak, pa se je poslovil od blagega pokojnika

informirala pri izkušenem in postrežljivem sosedu o celotnem postopku in začela. Prošnje sem, prošnje tja. Oseba priporočila pri poslanu in kot je že to navada. Šlo je kar po sreči. Od države nenavadno visoka podpora, kar je dalo ljudem pogum. Večer za večerom seje, pisarije in potov nič koliko, a brez potnin, vse na svoje stroške, kot delajo vsi idealisti.

V teku par let je bila lepa stavba pripravljena, da sprejme vase mladino in da prime ren kotiček učiteljici, ki si je v nehigijskem brlogu že nakopala bridkih spominov za vse življenje. In kar je za zadovoljnost ljudstva kot balzam — stavba je bila že skoro plačana.

A zdaj se začne drugo poglavje.

Ugled skromne učiteljice je silno narasel. To pa je šlo na živce vaskemu mogočnjaku in njegovi častihlepni ženi. Začela sta spletkariti proti učiteljici. Najprej, da je pri vsem svojem delovanju »politično pobarvana«. Ker sta menda ovaduha sama sprevidela, da to ne bo držalo in da bo učiteljica lahko dobila za svojo nepristranost pri kolikor bo hotela, sta s pomočjo sosednjih veljakov ustanovila nekako novo društvo za kmetstvo izobrazbo. Vanjo so vstopali ljudje, ki niso imeli čiste preteklosti in jim je bilo kaj malo mar za izobrazbo. Vse njihovo delovanje se je sukalo okrog gostilne. Glavno besedo pa je imel vsaki mogočnejši. Manjkalo pa je tej družbi človeka, ki bi znal postaviti kak dopis in voditi tajniške in vse druge posle povrh. Poslali so tedaj kategoričen poziv učiteljici, da vstopi v novo društvo in sicer prav tisti ljudje, ki so jo že po krivem dolžili politične pristranosti in ji s tem prizadeli mnogo duševnih muk in celo tiho opozorilo nadzornika, ki je bil pa seveda prepričan, da je to le zlobno podtikanje.

Za jesen in zimo!

Tople volnene tkanine za plašče, kostume, obleke, kakor tudi vso drugo manufakturno blago si preskrbite pri znani trdki

A. ŽLENDER
LJUBLJANA — MESTNI TRG 22

Ogromna zaloga najboljših kvalitet Vam nudi bogato izbiro trpežnega blaga, finih vzorcev in barv ter najsolidnejših cen.

Cenjenemu učiteljstvu popust!

v imenu bivših učencev, ki so verno in zvesto sledili učiteljevemu nauku.

Po žalostinkah, ki so jih zapeli domači pevci, so se vsule na grob našega najstarejšega prosvetnega pionirja grude tiste zemlje, ki jo je tako ljubil in se ji je ves žrtvoval.

Slava narodnemu učitelju in našemu svetlemu vzorniku!

✠ Karel Pestevšek

Umril je mož, a njegov duh je med nami!

Dne 17. oktobra 1935. je ob pol 12. uri preminul v Mariboru upokojeni šolski upravitelj Karol Pestevšek. Trpko nas je dirnila nepričakovana vest, da nas je po osemdesetletni starosti za vedno zapustil priljubljen tovariš Karel. Rodil se je dne 30. dec. 1855. v Zrečah pri Konjicah, kjer je bil njegov oče učitelj. Leta 1874. je dovršil višjo realko v Ljubljani in dne 7. julija 1875. enoletni pedagoški tečaj v Gradcu. Prvo učiteljsko mesto je nastopil isteža leta v Slivnici pri Mariboru. Služboval je nato v Krčevini pri Mariboru, v Laškem in Zalcu ter od 1. IV. 1883. zopet v Slivnici pri Mariboru do upokojitve dne 1. oktobra 1924. Leta 1885. je prevzel upraviteljstvo slivniške šole. Prvič je bil poročen s Franciško, hčerko pok. Jožefa Trobnika, upravitelja slivniške šole. Iz tega zakona sta sinova Karel, policijski svetnik v Ljubljani in Riko, sreski šolski nadzornik v Celju. Drugi zakon ga je vezal z gospo Ano roj. Kapus.

Pokojnik je bil markantna in odlična osebnost v učiteljskih vrstah. V 42 letnem delovanju v Slivnici je vzgojil celo vrsto narodno zavednih intelektualcev, ki službujejo danes na vidnih in vodilnih mestih. Kot izvrsten pedagog in gospodarstvenik je globoko vrezal brazde na vseh kulturnih poljih. Novo šolsko poslopje dovršeno leta 1900. in zraven lep šolski vrt s telovadiščem sta tudi plod njegovega prizadevanja. Mnogo let je bil tudi sodrudič »Popotnika«.

Ob stoletnici obstoja slivniške šole t. j. l. 1914. je spisal vzorno urejeno šolsko kroniko, v kateri navaja po avtentičnih virih ne stvarne in navzame podatke o razvoju šolstva v slivniški dekaniji od l. 1812. dalje. Častno in mogočtronsko je bilo njegovo izvenskolo delovanje. Mnogo dobrega je storil za dvig sadjarstva in čebelarstva v svojem okolišu. Od leta 1885. je bil polnih 25 let pečovodja cerkvenega zbora. Leta 1907. je bil soustanovitelj bralnega društva ter nekaj let njegov podpredsednik in tajnik. Kot član načelstva pri posojilnici in hranilnici je deloval od njenega začetka leta 1908. Ljudstvo mu je neomajeno zaupalo zaradi njegove marljivosti, nepristranosti, nesebičnosti in vzornega delovanja. Zaradi velikih zaslug na šolskem polju je bil odlikovan s kolajno za štirideset-

Pod častjo vsakega poštenega človeka bi bilo, da bi stopal v stike z ljudmi, ki bi se ne dali več prevzgojiti v poštene državljane. Tovarišica je seveda odklonila vstop v to družbo že zaradi ugleda. Kako naj bi se pajdašila z ljudmi, o katerih so se razširjale zelo nečastne stvari.

Kljub temu, da ta organizacija ni bila državna ustanova, so jo hoteli prisiliti, da vstopi vanjo in dela gotovim ljudem tlako ter jim pomaga do kakih »podpor«.

Prav malo je manjkalo, da ni šla vzorna učiteljica zaradi svojega odločnega odpora po službeni potrebi (kako se ta potreba da zlo rabljati!) bogve v katero južnejšo banovino. Že je imel v rokah vso stvar gospod poslanec in da niso nanj vplivali razsodnejši njegovi pristaši, bi bil gospod zastopnik ljudstva gotovo šel na limanice svojemu hribovskemu eksponentu.

Povrhu vsega tega se je še izvedelo, da preži kot iz zasede na to novo šolo »tovariš« iz sosesčine, ki se je z dušo in telesom udeleževal vsaki veličanin in se jim vnaprej ponudil, da bodo skupno »delovali«.

Tovarišici, ki je svoja najlepša leta pokopala v delu in trpljenju v teh pozabljenih hribovih, se je vse to zastudilo, da je sklenila zapustiti kraj, ki mu je žrtvovala toliko mladih moči.

Kdaj pride že čas, ko postane učitelj svoboden v vsem svojem delovanju, kot morata biti svobodna samo sodnik in vzgojitelj, pokorna edinole zakonu in vesti!

Dokler ne bo tega, ne govorimo o vzgoji in črtajmo vsa tista poročila o samozavesti učencev, ko pa samozavesti niti njihov vzgojitelj po nazorih nekaterih ljudi ne sme imeti.

Fr. L.

Ivan Lobe — učiteljski veteran

Krška dolina je silno ljubka, kdor je bil vsaj enkrat tam, pa jo vzljubi za zmeraj. Na eni strani ravčina, na drugi pa je naslonjena na griče, čez katere pelje serpentinasta cesta; ž nje imaš krasen pogled na Videm, središče prijaznega krškega kraja, ki ima šolo še iz časov cesarja Napoleona.

V tem mičnem kotičku se je zbralo oni dan ob krasnem jesenskem sončnem dopoldnevu obilo ljudi: stari okoličani, vsi v črnini, v šolo so hiteli šolarji, ki so se zbirali okrog šolske zastave ovite v črn flor. Takisto so tudi gasilci hiteli k svojemu domu, raz katerega je visela žalna zastava. Krka pa je dobila zaradi mnogih tujih obrazov, prav posebnost na lice. »Učitelji so to,« so si šepetali ljudje. »Prišli so iz vseh krajev, da pospremijo našega nadučitelja Ivana Lobeta na poslednjo pot«...

Med cvetjem in svečami pa je spal čestiti mož Ivan Lobe, ki je pritisnil tej tihi dolini pečat gospodarskega in prosvetnega napredka. Siva brada mu je valovila preko prsi, mirne črte v obrazu so pričale, da se je preselil spokojen v Večnost. Najstarejšemu učitelju v Dravski banovini, pa so se klanjale v poslednje slovo številne množice. Ob njegovi krsti so poklekali upognjeni starčki in sive lase ženice, njegovi bivši učenci in učenke in se v tihi molitvi spominjali davnih dni.

V 92. letu je zamahnila smrt po njem. Le kak teden je bolehal, bil je še do poslednjih dni ves prisrčen in pretehtanih besed, ko se je poslavljaj za vedno od svojih domačih, s katerimi so ga do kasnih življenjskih dni oklepale priske stanovske vezi.

Prav posebno pestra in poučna je bila Lobetova življenjska pot. Rodil se je 22. decembra 1843. v Hinjah pri Žužemberku, kjer je bil njegov oče organist in cerkovnik. Težave gospodarskega značaja niso dovolile, da bi mogel Ivan v šole, kamor si je tako srčno želel. Kot samouk se je naučil čitanja in pisanja, nato pa se je izobraževal tudi nadalje le z lastno pridnostjo: hotel je postati učitelj, in srčna želja se mu je tudi uresničila leta 1861., ko je bil nastavljen na prvo službeno mesto v Ambrusu v Krški dolini. Tudi drugo službeno mesto je dobil v novomeškem srezu v Poljanah. Že po nekaj mesecih pa je dobil dekret za definitivnega učitelja na Krko, kamor je prišel leta 1878.

Njegovo življenje je pisana knjiga težav borca iz učiteljskih vrst, ki so se mu stavile mnoge ovire. Že v Ambrusu je imel silne težave zaradi vpeljave šolske obveznosti. Na Krki se je lotil zlasti sadjarstva. Razen šolskega vrta je vzel v sadjarske namene tudi cerkveno njivo, koder je vzgajal mlada drevesca.

Lobe se je boril, delal, pa tudi zmagoval kakor svetel lik Cankarjevega učitelja. Njegova družina je štela 11 članov, v hišo pa je prihajala le majhna plača. Kljub vsem dnevnim tegobam ni zapustil svojega ljudstva. Kdo bi preštel številne prošnje, ki jih je sestavil Lobe za Krčane in okoličane. Bil je izborni podkovan v nemščini in je bil res zmo-

govoril v vseh ozirih pomočnik, zlasti prve čase. Škoda bi bilo, če bi jo razmere ubile. — Tako dobri nadzornik.

Prvih par let se je popolnoma posvetila zanemarjeni šoli. Otroci so začeli pripovedovati doma, kako je sedaj prijetno pri pouku in niso hoteli več zamujati učnega časa s pašo. Zvečer so prihajali v šolo dekleta. Učila so se tu prepotrebni praktični ročnih del pod vodstvom učiteljice. Vedno večja je bila ta družba, tako da v mali stanovanski sobici že ni bilo več prostora za vse. Treba se je bilo preseliti v šolsko sobo. Začele so prihajati celo take, ki so se gibale najraje tam, kjer je hreščala harmonika. V par letih je že šel glas po fari, da so si nekatera dekleta že naredile kar celo balo.

Do tedaj je prihajalo v vas samo nekaj zakotnih tednikov. Nova učiteljica je ob ročnem delu čitala prisotnim večkrat sestavke iz različnih drugih listov, ki je imela naročene. V kratkem so tudi dekleta naročila več ženskih listov.

Starši in vsi pametni ljudje so bili s takim izvenšolskim delovanjem učiteljice izredno zadovoljni. V svoji skromnosti tovarišica ni nikoli obešala svojega delovanja na velik zvon. Niti šolske oblasti niso vedele za uspehe te tihe delavke. Nadzornik je komaj pri sosednjih tovariših izvedel o vsem tem in ker je našel tudi v šoli velikansko izpremembo, je dobila tovarišica tudi zasluzeno pohvalo.

V takem razpoloženju se je mlada tovarišica lotila najtežje naloge — zidanja nove šole.

Kdor je imel kdaj s tem opravilo, bo vedel, kakšne žrtve so potrebne za to. V pregovor je že prišlo: Ako si sezidal šolo, glej da jo hitro odkuriš drugam. Če ti ni treba, je to znamenje, da si odlični učitelj in ugledna osebnost.

Tovarišica se je lotila zidanja šole z vso vnemo, razsodnostjo in taktom. Točno se je

Iz kronike podeželske učiteljice

Od Boga in ljudi pozabljena gorska vas naše Dolenjske je dobila novo učiteljico. Njen nadzornik, ki se je pri njem ob nastopu zglasila, je v svoji uvidenosti napisal upravitelju v njeni bližini pismo s tole vsebino: Priporočam Ti to mlado, takoj na prvi pogled nepokvarjeno in neizkušeno dušo v varstvo. Bodi ji v vseh ozirih pomočnik, zlasti prve čase. Škoda bi bilo, če bi jo razmere ubile. — Tako dobri nadzornik.

V kraju, kjer je bila nameščena ni mogel nihče ostati. Navadno so pošiljali tja hudo obtožene grešnike. Do železniške postaje je bilo nekako 20 km, največ po strmih gorskih stezah in kolovozih. Pošta je prihajala dvakrat na teden. Pozimi le po možnosti. Hrane ni bilo mogoče dobiti v vasi. Treba je bilo pol ure navzdol in zopet pol ure navzgor do najbližje vaške kramarije.

V šoli so pred nedolгим časom še mucale kravice in skakali telčki. Ker se je lastnik izselil, je ostal hlev prazen. Kupili so ga in prenavarili za šolo. Po sredi so naredili vežo s starodavnim ognjiščem, na južno stran šolsko sobo, na severno pa stanovanje z eno sobo in takoj majhno kuhinjo, da si moral pri obračanju biti skrajno previden. Soba je bila tako vlažna, da je teklo po stenah ob vseh letnih časih. Uradna komisija je ugotovila, da je celotno poslopje popolnoma neprimerno za človeško bivališče.

A kdo naj v tem zapuščenem in siromašnem kraju začne z zidanjem nove šole?

Mlada tovarišica je na svoj način začela vzbujati v ljudeh pripravljenost za to težko nalogo.

Union čokolada Union kakao Union bonboni

letno vestno delovanje. Za zasluge na narodnem in gospodarskem polju sta ga občini Orehova vas leta 1906, ob njegovi 25 letnici in Slivnica leta 1915, ob 40 letnici imenovali častnim občanom.

Dne 9. aprila 1927. ga je Nj. Vel. blago pokojni Viteški kralj Aleksander I. z najvišjim ukazom odlikoval z redom sv. Save V. stopnje. Zadruga zveza v Ljubljani pa mu je izročila pismeno čestitko k odlikovanju, podeljeno kot priznanje za vztrajno in nesebično zadrugo delo tekom polnih 20 let.

Predragi tovariš, skromne so moje besede o Tvojem bogatem življenju. Zapustil

si ljubljeno rodbino in nas ter odšel na pot, na katero Ti bomo vsi sledili. Zakrila Te je jugoslovanska zemlja, za katero si se toliko žrtvoval in jo ljubil s polnim žarom ljubezni. Ob večerni zarji, ko se je solnce nagibalo za zelenim, Tebi tako priljubljenim Pohorjem, smo se s solznimi očmi poslavljali od Tebe mnogobrojni učenci slivniške šole, prijatelji, znanci in tovariši. Tebi, nepozabni Karel, je zablestela zarja onega velikega dne, ki nas bo združila s Teboj nad zvezdami v večnosti!

Slava Tvojemu spominu!

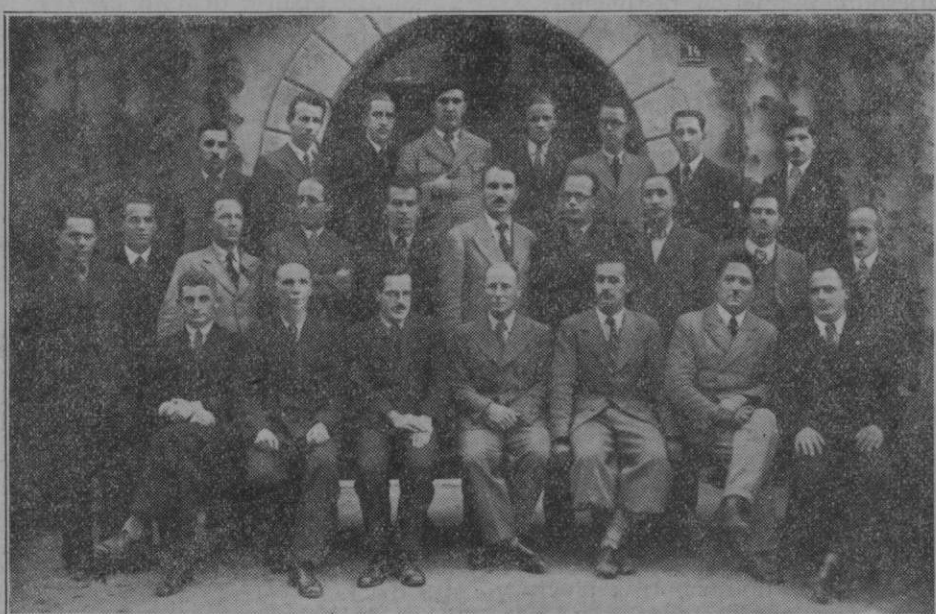
R. M.

Učiteljski praktični kmetijski tečaj na Grmu

Le 24 se nas je zbralo tam, z vseh delov banovine, da tako široko nje gremo z novimi pridobitvami in izkuštvami na delo jesenskih in zimskih večerov, ki se v kratkem prično. Ko smo z vodjo tečaja g. svetnikom Krošlom izstopili v Novem mestu, smo se kar nekam precej spoznali, eni iz tega, drugi iz drugega tečaja. V tečaj so se sprejeli namreč v prvi vrsti oni, ki že vodijo ali vsaj poučujejo na kmetijsko-nad. šolah ter oni, kjer bi bilo nujno potrebno te šole ustanoviti, a nimajo nobene učne moči praktičnega tečaja. Na ta način sem zlezal tudi sam vanj.

ništvo in živinoreja, razen tega še mlekarstvo, organizacija, a tov. Gosak nam je podal primer, kako se naj podaja snov v teh šolah, da bodo predmeti med sabo povezani tesno, v zaokroženi celoti in podani le za potrebe kmetijskega človeka.

Tamkajšnji gojenci šole so tiste dneve ravno vozili grozdje iz vinogradov ter ga stiskali. Slišati je bilo, da zavod letos ni mogel sprejeti vseh prosilcev. Ni li to znak, da je naš kmet začutil potrebo po širšem strokovnem znanju, a istočasno tudi opozorilo, da moramo ta zdrav razmah podpreti z vsem?

Udeleženci tečaja z gg. predavatelji in ravnateljem g. ing. Zupaničem.

Dnevi, ki smo jih preživeli tam doli na našem lepem Dolenjskem, nam ostanejo v najlepšem spominu. V najboljšem tovarštvu in dobrem razpoloženju je teklo življenje od 7. do 12. oktobra na Grmu. Predavanja so se vršila dnevno od četrta na 8 do 12 in od pol 3 do šeste. Ogledali smo si v tem času tudi gospodarska poslopja šole same, razen tega pa še nekaj vzornih kmetijskih okolice, katerih gospodarji so večinoma absolventi tamkajšnje kmetijske šole. Predavatelji gg. ing. Peternel, ing. Kotlovšek, sres. kmet. referent Malasek, ban. svetnik in vodja tečaja Krošl ter šolski upravitelj Gosak so se z največjo vnemo potrudili, da so nam v tem kratkem času podali strokovnih smernic, kolikor je bilo pač mogoče. Glavni temi sta bili trav-

Mi pa, ki nam mora biti ležeče na tem, da se bodo našemu kmetu razmere izboljšale, podprimo ga vsaj s tem, da mu nudimo v kmetijsko nadaljevalnih šolah vse tisto, kar mu more pomagati iz današnjega položaja, ki postaja že nevzdržen. In da bo učakal življenje, ki bo tega res vredno, mu bo dala lastna zemlja in nihče drugi. Ona rodi zanj in on živi zanj, glejmo, da ne izgubi zaupanja vanjo!

Naj povem še to, da nam je ravnateljstvo bilo zelo naklonjeno ter nam nudilo, kar nam je pač nuditi moglo. Zelja vseh tečajnikov pa je bila, da se naj podobno, le nekoliko daljši tečaj vrši v pozni pomladi, ko bi mogla priti praktilna travništva bolj do veljave.

Š. Ljubo.

Splošne vesti

— Uprava JUU — sekcija Ljubljana je priložila 1. letošnji številki »Popotnika« položnice in prosi vsa šol. upraviteljstva, da se jih poslužijo in čim prej nakažejo dolžni znesek na naročnini. Nekateri krajevni šol. odbori dolgujejo naročnino že par let in s tem povzročajo nered v gospodarskem poslovanju JUU. Če bo vsak (a) upravitelj (ica) storil (a) v tem pogledu svojo dolžnost, ima uprava tekom meseca Din 100.000.— na razpolago za kritje svojih obveznosti napram upnikom. — Blagajnik.

— Popravek. Na naš ponatis iz »Domoljuba« nam sporoča tov. Marija Aljančič glede njene prestave v Trebelno, da je bila v Trebelno prestavljena po službeni potrebi, in da so nepravilne bile zaradi škofovega sprejema v Trebelnem, ne v Mokronogu. S tem popravljamo netočnost prejšnjega poročila.

— Opozorjamo tovariše upravitelje, da bo v kratkem razposlana šolam mladinska povest Adama Milkoviča »Potepuh«, ki je izšla v samozaložbi. Naj ne bo šole, ki bi to knjigo priznane našega tovariša zavrnile.

— Šola, ki ima v zalogi stare Widrove I. čitanke, se naproša, da jih blagovoli poslati proti primerni odkupnini na naslov: Narodna šola v Št. Vidu pri Planini, p. Sevnica.

— Praktični učiteljski izpiti na drž. učiteljski šoli v Ljubljani so se vršili v dneh od 18. do 25. oktobra t. l. pred izpitnim odborom za osnovne in njim sorodne šole, ki mu je predsedoval direktor zavoda Marolt Nande in končali s sledečim uspehom: 1. Z odličnim uspehom: Andolšek Marija s. Hozana, učiteljica v Lichtenurnovem zavodu v Ljubljani.

2. S prav dobrim uspehom: Debelak Rudolf, učitelj, Senčur, srez Kranj; Opeka Franciška, Šmihel, srez Novo mesto; Rožman Franciška, Zgornji Tuhinj, srez Kamnik; Šorli Elizabeta, Sinji vrh, srez Črnomelj; Tomažič Marija s. Balbina, Marijanišče v Ljubljani. 3. Z dobrim uspehom: Gerdol Ivan, Begunje, srez Logatec; Korčec Velepič Milana, Borovnica, srez Ljubljana okolica; Mervič Metod, Gornje Otave, srez Logatec; Raspolič Stefanija, Dragatuš, srez Črnomelj; Špirić Mihajlo, Staro Lipa, srez Črnomelj in Zornada Romana, Bela cerkev, srez Novo mesto. Praktični izpit za otroške vrtnarice pa sta napravila s prav dobrim uspehom Breznikar Franciška in Hudolin s. M. Anunciata, vrtnarici na zasebni narodni šoli v Šmihelu pri Novem mestu. V tem izpitnem roku ni bil nihče reprobiran.

Izpitni odbor.

V kratkem izide epohalna knjiga

ABESINIJA

nerešeni problem Afrike

Cena broš. knjigi Din 30.—, vez. Din 40.—

Naročila sprejema založba »Dom«, Ljubljana

Ali ste že član

Učiteljske tiskarne?

Osebnе zadeve

—i Prevedeni so v uradniško skupino učitelji (ce): Pohar Anton iz Kapele, Fabian Julija, zabavilja iz Mute; Dobaja Janez iz Stogovcev.

—i Napredoval je v VII. skupino: Žehelj Alfred iz Gornjega grada.

Učiteljski pravnik

—š Priznanice za zneske iz prejšnjih let je pisati na pol pole papirja v gornji polovici, tako da je na spodnji polovici dovolj prostora za uradne navedbe.

—š Vprašanje N. J. v Št. J. Dne 1. aprila 1933. se mi je priznal prvi periodični povišek IX. položajne skupine, ker sem prebila v omenjeni skupini dne 9. marca 1933. efektivna 3 leta.

Medtem sem napredovala 28. dec. 1934. v VIII. položajno skupino.

Kdaj prosim za drugi periodični povišek in kdaj za VII. skupino?

Odgovor. Ker ste napredovali v VIII. skupino 28. dec. 1934., Vam pripada od 28. decembra 1937. prvi periodični povišek in dne 27. dec. 1937. lahko zaprosite za napredovanje v VII. skupino. — Ker ste v VIII. skupini, je možno doseči le periodične poviške te skupine.

Naša gospodarska organizacija

—g Članom Učit. samopomoči. V teh dneh smo Vam razposlali položnice za 357. do 360. smrtni primer in sicer: Gorazd Katinka, Ljubljana; Mihelič Marija, Sv. Jurij ob Ščavnici; Pestevšek Karel, Maribor in Potočnik Marjana, Ljubljana. Položnicam smo priložili važno pojasnilo (samo za Vas!), katero prečitajte in uvažujte! Poština je zdaj — zaprta pisma — Din 2.50, zaračunala se Vam je Din 2.—, ostanek 50 para za člana (skupno okrog Din 1000.—) plača zadruga sama. V prihodnje boste prejimali prazne položnice v odprtem pismu (znakma k 25 para) za navedeno poštino Din 1.—. — Združite se po večjih zavodih v skupine (od 3 oseb dalje) in na-

Mladinska matica

—mm Ekspedicija »Našega roda« se je izvršila povečini v ponedeljek, 28. oktobra. Naročniki, ki še niso prejeli prve številke, naj jo reklamirajo.

—mm Od mnogih šol je prejela uprava še naknadna naročila na »Naš rod«, kljub temu pa število naročnikov še ni doseglo 15.000, kar pomeni proti lanskemu letu silen padec. Tovariši, tovarišice! Agitirajte za list. Omogočite, da bo izhajal list neokrnjen in v istem obsegu in prav tako bogato ilustriran kot doslej!

ŠE NEKAJ STATISTIKE.

Naročnikov na »Naš rod« so izkazali:

	lani 39	letos 44
Dev. Mar. v Brezju	41	37
Dob pri Domžalah	26	18
Dobrava pri Jesenicah	43	39
Dobrava pri Kropi	21	23
Dobrava pri Ljubljani	29	18
Dol pri Hrastniku	70	72
Domžale	49	40
Dovje	20	20
Dravograd	20	4
Dražgoše	15	7
Sv. Duh na St. g.	—	2
Sv. Ema p. Pristavi	22	34
Fram	17	13
Frankolovo	4	9
Gaberk p. Škofji Loki	24	23
Gederovci	21	14
Gomilsko	3	7
Goriče	21	22
Gornji grad	22	16
Grosuplje	44	18
Guštanj	23	24
Horjul	69	84
Hrastnik		

—mm Naknadna naročila prejmejo šole v nekaj dneh, najkasneje v teku enega tedna.

—mm V oceni o knjigah Mladinske matice piše med drugim »Mladika« št. 1—2, ki je izšla te dni: Kaj zmore smotrna organizacija tudi na književnem polju, nam je poleg naše Mohorjeve družbe zgled Mladinska matica, ki kljub vsej gospodarski stiski, v kateri živimo, le leto za letom uspeva in izdaja svoje publikacije vedno v rekordni višini preko 20.000, kar pomeni za naše mladinsko slovo stvo razmah kakršnega še pred nedavnimi leti največji optimist ne bi pričakoval. Letos je M. M. poleg »Našega roda«, o katerem moramo reči, da je res lepo urejevan in da po svoji vsebini zadovoljuje šolsko mladino, poklonila zopet štiri knjige, in sicer »Kresnice«, z zgodovinskimi in zemljepisnimi prispevki, ki so tako raznovrstni in prijetno pisani, da so jih bili mladi naročniki gotovo veseli, zlasti ker vse ponazarujejo še številne slike. France Bevk, ki ga matičarji že dobro poznajo, jim je letos napisal povest »Pastirci«, katero je lepo ilustriral N. Pirnat. Kakor prejšnja leta tudi letos najmlajši niso pri-

kazujte članski prispevek skupno na eni poštni listnici. Prihranili si boste na poštini! Do zdaj imamo okrog 300 članov združenih v skupine, kjer nakazuje prispevke za vse člane v skupini samo en poverjenik. — Pri zadnji ekspediciji položnic in opominov se je pokazalo, da ima blagajna US dobiti od članov: za povrnjene 4 posmrtnine Din 51.000.—, za zadržane v zadnjih dveh mesecih Din 25.000.— in za opomine okroglo Din 12.000.—; skupna vsota okroglo Din 90.000.—. Vračila za podporni sklad tudi niso vedno točna. Če želite in zahtevate točna in takojšnja izplačila posmrtnin in podpor od zadrugne uprave, morate i Vi redno in točno vplačevati predpisane prispevke. Zastoj na eni strani, povzroči zamudo na drugi strani. Prosimo blagohotnega vpoštevanja!

Uprava US.

—g Ne tiskarski, ampak oni škrt, ki začenja imena, je v zadnji številki. Učit. tov. poslal med mrtve našega tovariša Mešovska iz Slivnice pri Mariboru, mesto resnično preminulega tov. Pestevška, ki je bil prednik Mešovskovo ravno tam. Tov. Mešovšek je še tov. Pestevšku govoril posmrtnico ob grobu. Poznavalci razmer so itak že popravili pomoto, a popraviti jo moram tudi jaz, ki sem jo zagrešil, ker škrt sam takih stvari ne popravlja, ampak se takim primerom le zafrkljivo reži.

A. H.

Učiteljska tiskarna

—t Zemljevid Abesinije (Freytag & Berndt, Wien) Merilo 1:5 Mil. (Poleg karta Afrike) V barvah! Velikost 48/52 cm. Cena 11 Din.

—t Zemljevid Abesinije (V. Sazonov, Beograd) Merilo 1:5,125.000. (Poleg karta Afrike.) V barvah! Velikost 48/62 cm. Cena 10 Din.

—t Knaurs Weltatlas, nova ljudska izdaja za l. 1936. 53 barvanih zemljevidov. Cena 45 Din.

—t Knaurs Konversations Lexikon, nova izdaja za l. 1936. 1900 strani, 2600 slik med tekstom, ter 75 eno- in večbarvnih slik. Cena 55 Din.

Naročila sprejema Knjižarna »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Učiteljski pevski zbor JUU

—pev Datum sklicanja seje upravnega odbora UPZ pomotoma najavljena v zadnjem »Učit. tovarišu« na dan 3. oktobra t. l. ob 10. uri, se mora glasiti pravilno 3. novembra t. l. ob 10. uri. Člane upravnega odbora prosimo, da se te važne seje polnoštevilno udeležijo. — Na povpraševanja kako je z dopustmi ob priliki pevskih tečajev, sporočamo članstvu, da je dopust dovoljen z odlokom ministrstva prosvete ON br. 82.968 z dne 31. dec. 1925. in ON br. 30.282 z dne 16. apr. 1931.

Šolski radio

—r VI. teden. V torek dne 5. novembra bo govoril gosp. prof. Adamič Emil: »Jesen v glasbi«. K temu predavanju je podal sledeče misli:

Človek v svoji pesmi opeva vse, kar mu sega v dušo in srce. Radost, veselje, bolest in tugo. Največ pobude za svojo pesem pa zajema iz prirode same. Ob pogledu na prvo pomladansko cvetko zapoje, veseli se ptičje ga žgolenja, opeva srebrne ribice v potoku, poje, ko obdeluje njivo in polje, ko sadi, seje, žanje, ko mlati zlato žito, trepeče pred nevihto, hodi prepevaje po gozdu, se raduje izprememb v letnih časih. Vsak letni čas mu je narekoval svoje melodije, svoje pesmi. A ni ga morda zanj bolj poetičnega letnega časa, kot je jesen.

Vse zori, vsa narava obsiplje človeka s svojimi darovi. Jabolka, hruške rumene, trta daje sladke sok, polni vozovi vozijo v shrambe, lovec trobi in hodi za divjačino, živina se pase po travnikih. Narava počasi odмира. Človek se spominja na dan vseh mrtvih svojih dragih ranjkih. Slana pada, veter vije, sneži. Vse to se zrcali v glasbi in jesensko glasbo bomo slišali v našem šolskem radiju.

V petek dne 8. novembra bo predaval g. Jagodič Vojko: »Dan miru«. Vsebinska tega predavanja je: 11. novembra 1918. leta je bilo podpisano premirje. Konec svetovne morije je sprejelo vse človeštvo z veseljem in žalostjo. Z veseljem, da se je zaključila najstrašnejša vojna, kar jih pozna zgodovina, z žalostjo ob pogledu na neštete žrtve, ki jim nikakor ni bilo mogoče dati zadostnega. Ves misel dneva miru pa je v pozivu, ki so ga poslali otroci

angleške pokrajine Wales ob obletnici mirovne konference v Haagu dne 18. maja 1922. po radiju deci vsega sveta in ki se glasi: »Mi, otroci iz Walesa, pošljamo deci vseh dežel prirčen pozdrav. Ali nočete tudi vi, milijoni tovarišev, podpirati z vso mladostno navdušenostjo ljudi vseh narodov in plemen, ki se z vso močjo zavzemajo za to, da bi se v bodoče poravnali vsi prepiri brez prelivanja krvi? In če se naša želja uresniči, bo prišel dan, ko bomo lahko kot odrasli ljudje ponosni na svojo očetnjo, ne da bi zato druge sovražili in ubijali.«

— V kmetijskem radiu bo v nedeljo 3. novembra ob 7.30 govoril dr. Schauer Dolfe: »O kmetijski zaščiti«.

Stanovska organizacija JUU

Iz društev: Vabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V LITLIJI, ki še ni dobilo od gospoda ministra prave rešitve na vlogo za dovoljenje o razpravljanju o uredbi znižanja plač še nikake rešitve, je odpovedalo po okrožnici na vse šole zborovanje določeno za 26. oktobra 1935. Zborovanje pa se bo vršilo v soboto dne 9. novembra 1935. ob 9. uri pri Mikliču v Ljubljani. K prvemu letošnjemu zborovanju vabimo tudi vse tovarišice in tovariše, ki doslej še niso vstopili v naše stanovske vrste. Pred pričetkom zborovanja bo sprejemal tovariš blagajnik novo prijavitelje. — Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO LAŠKO zboruje in izvede izredni občni zbor tokrat v Zidanem mostu dne 9. novembra 1935, ob 8. uri dopoldne. — Dnevni red: 1. Zanimivo predavanje, 2. Zapisnik, 3. Stanovske zadeve, 4. Dopisi, 5. Obravnava uredbe, 6. Učiteljska tiskarna (tov. Bučar — situacija), 7. Slučajnost, 8. Izredni občni zbor: Volitev častnega razsodišča. — Radi važnosti zbora prosimo čim številnejše udeležbe. — Uprave šol opozarjamo, da javijo izpremembo članstva; če pa kdo še ni uravnal svojih finančnih obveznosti, napram društvu blagajniku, ga tovariš prosimo, da stori to čim bo dana prilika! — Čuvajmo Jugoslavijo! — Odbor.

Poročila:

— JUU — SRESKO DRUŠTVO LAŠKO je imelo svoj redni letni občni zbor dne 5. t. m. ob 8. uri v prostorih mestne šole v Celju, s sledečim razpravnim redom: 1. Zapisnik, 2. Poživiljenje stanovskih zborovanj, 3. Poročila tajnika, blagajnika in revizorjev, 4. Proračun za novo posl. leto, 5. Poročila o banovinski in glavni skupščini, 6. Važni dopisi, 7. Eventualije. — Ob določenih uri otvoril tov. predsednik zbor, pozdravi 77 navzočih članov, posebno toplo še tov. nadzornika Potočnika. Njegove uvodne besede so posvečene bridki uredbi od 17. septembra. — Nato se overovi zapisnik zadnjega zborovanja in občnega zbora. — Tov. Kotnik je povzel nato besedo ter poročal, da bomo zborovali tudi odsej po običajnih zborovskih normah, kajti odseki se ne bi obnesli. — Tov. Sojnik pripominja, da bo naše društvo v celoti nastopalo ob priliki zborovanj kot »stanovsko politični odsek« ter bo posvečalo baš tej prevažni panogi vso pozornost. Odslej bo vedno druga točka dnevnega reda »Stanovska politika«. Tovariši, govorite in vprašujte!

Po debati poda tajnik izčrpno letno poročilo, prav tako blagajnik, nadzor pa predlaga za vestnost razrešnico in odobri se proračun za l. 1935-36. Članarina ostane ista, ker jo je popolnoma izključeno znižati. Poročilo o banovinski skupščini poda tov. Mahkota. O glavni skupščini je v zabavni obliki poročal tov. Lebar. Oboje se sprejme z odobravanjem.

Dopisov je mnogo, priobčijo se prisotnim v izvlečku le najvažnejši, posebno oni iz zadnjih dni.

Slučajnosti so bile slučajno burne. Ni, da bi govoril o njih. Za konec je bil sprejet predlog tov. Hofbauerja, da nakaže društvo Učiteljskemu domu Din 500.— kot dar. To pa ni slučajna odobritev, saj je znano, da smo Laščani dobri ljudje in solidarni z ostalimi rezi, če gre za pravo stvar.

Lebar, predsednik. Mahkota, tajnik.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V BREŽICAH je imelo svoj občni zbor dne 5. oktobra 1935. ob pol desetih v narodni šoli v Brežicah. Navzočih je bilo 68 tov.

I. G. banovinski svetnik prof. J. Krošelj je opisal splošen gospodarski položaj kmeta, posebej še v našem srezu in izvajal iz tega nujnost snovanja kmetijskih in gospodinjskih nadaljevalnih šol. Treba je kmeta tudi duhovno kultivirati. Očrtal je delo v teh šolah, ki naj bo povezano z delom doma, prav tako kot že ves pouk v višji narodni šoli. Važna je priprava učiteljev na to delo v tečajih. Vabil je vse učiteljstvo, da se teh tečajev udeleže, saj tako dobi njihovo delo šele pravi globlji smisel.

Društvo prevzame inicijativo za dvo-dnevni tečaj na Vidmu.

II. Tov. predsednik je prečital odlok sreskega načelstva, s katerim prepoveduje drugo točko dnevnega reda (redukcija prejemkov). Ker se je članstvo na to sporočilo dvignilo in odhajalo, je tov. predsednik zaključil zborovanje.

Janko Knapič, preds. Svetinova, tajnica.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO KRANJ je zborovalo dne 5. oktobra v Kranju. Zborovanje je imelo komemorativen značaj po blagopokojnem kralju. Zato je napovedano predavanje odpadlo in so se po žalnem govoru obravnavale samo strogo stanovske zadeve. V lepih, pesniških besedah je tov. Rapč VI. orisal lik pok. Viteškega kralja. Njegove občutene besede so vsakomur globoko segle v srce. Zopet je bila v naših središčih obnovljena največja bolelost, ki jo je doživel in občutil naš narod in ki ne bo nikdar izbrisana, dokler bo stal jugoslovanski rod. Učiteljstvo pa je zno-va obljubilo, da hoče zvesto varovati njegovo oporoko.

Nato so se nad poldruho uro obravnavale stanovske zadeve. Največ časa smo posvetili redukciji naših plač. Stvarno, resno in brez strasti se je z vseh strani osvetlil naš materialni položaj po redukcijah. Napravili so se važni sklepi. Nekaj pa moramo pribiti: Ako hočemo, da bodo naše zahteve rodile uspeh, naj se dobro premisli po kateri poti moramo iti. Tudi ni prav, da se pri važnem glasovanju, ko naj pokaže vsak svoje mnenje, od strani ena tretjina članstva, kot se je to zgodilo ob priliki tega zborovanja.

Predsednik: Josip Lapajne. Tajnik: Rape Vlad.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO ORMOŽ je zborovalo in imelo svoj redni občni zbor 5. oktobra letos v Ivanjkovcih.

Od 60 članov je bilo navzočih 46, t. j. 80 odstotkov.

Tov. predsednik otvori zborovanje ter se uvodoma spomni žalostne obletnice smrti velikega kralja Aleksandra I. Tolažimo se nad nenadomestljivo izgubo v zavesti, da smo se vsi zvesto in z globokim prepričanjem odzvali klicu umirajočega kralja, da naj čuvamo Jugoslavijo! Volja, da ohranimo to državo in preko vseh viharjev varno z združenimi silami čuvamo njeno rast v miru in napredku, pa da ne dopustimo, da bi jo kdo motil, je tako neomajana, kakor je vedno bila. Nesmrtna slava spominu Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, Bog čuvaj kralja Petra II., da bi Jugoslavija pod njim cvetela še v večji moči in sreči.

Po obravnavi dopisov je podal tov. predsednik izčrpno poročilo o predsedniškem zboru, na katerem se je razpravljalo o znižanju naših plač. Dobro nas je seznanil z vzroki, ki so dovedli do znanih sklepov. Graja tovariš (ice), ki so iz razloga štednje izstopili iz društva, mesto da bi se organizacije še tesneje oprijeli. Le močna, strnjena organizacija bi zamogla, da se naš položaj izboljša, posameznik nikdar ne.

Sprejet je bil tudi naslednji sklep: Skliče naj se predsedniški zbor, ki naj razpravlja o znižanju organizacijskih prispevkov, o omejitvi izdatkov za stanovske časopise in revije ter o črtanju prispevkov za učit. naraščaj in pevski zbor.

Sledilo je poročilo o glavni in banovinski skupščini. Obe poročili je podal tov. predsednik na zanimiv način z vpletanjem zemljepisnih in zgodovinskih črtic in popotnih življajev. Poudaril je tovariško rešitev spora v sekciji za Savsko banovino in zahteve in želje izražene v resoluciji, ki je bila enodušno sprejeta. Obe poročili sta bili sprejeti z odobravanjem brez debate.

Prinašamo

veliko izbiro blaga za
damske plašče in obleke

Na željo pošljemo vzorce

Velemanufaktura
A. & E. Skabernè
Ljubljana

Nato je poročal tov. Vlado Klemenčič o anketah za predelavo učnih knjig, ki sta se vršili v Ptuj in Ljubljani ter podal svoje mnenje, kako naj se učne knjige uredi. Najboljši bi bil šolski list.

Po zborovanju se je vršil občni zbor.

Tajniško poročilo je bilo sprejeto brez debate, ravno tako poročilo našega vrliga blagajnika tov. Pintariča, ki nam gospodari tako, da imamo vedno čedne preostanke, letos 1961 dinarjev 50 par. Predsednik nadzornega od-

bora tov. Vadnjal je poročal, da so knjige v najlepšem redu ter predlaga absolutorij, kar je bilo tudi sprejeto.

Članarina za leto 1935-36, znaša mesečno Din 17.—, z učitelji poročene učiteljice Din 9.—, oboje brez Slov. šol. Matice. — Proračun je bil sprejet.

Prihodnje zborovanje bo meseca decembra v Ormožu.

Belšak Ljudevit, t. č. predsednik. Bitenc Rado, t. č. tajnik.

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

* OTROŠKI ZAVOD V HARKOVU. Ko je bilo v oktobru 1934 določeno, da se ukrajinska vlada preseli iz Harkova v Kijev, so odločili, da krasno in razsežno poslopje ukrajinske vlade preuredi v otroško palačo. — V teh dneh je bil izročen vsemu učiteljstvu prvi zavod za mlade začetnike in bodoče življenjske pionirje. Inciatorji tega zanimivega pedagoškega instituta so stavili v program, da mora zavod posedovati vse, karkoli bi zanimalo otroka, da bi zadovoljilo njegovo zvedavost, poglabilo in razširilo njegovo obzorje v znanstvenem in umetniškem pogledu, budilo v njem vedoželjnost in mu nudilo zdravo in prijetno zabavo.

Z upravo vred ustreza zavod povsem svojemu namenu, radi katerega je bil tudi ustanovljen. V 232 prostornih sobanah, v katerih se lahko razgleduje do 10.000 ljudi, najdejo otroci vse, kar si morejo poželeti. Mladi tehniki, prijatelji prirode, sportniki, glasbeniki, slikarji in šahisti se morejo tukaj posvetiti studiju ne da bi utrpeli na razvedrilu in zabavi. — Skupina mladih tehnikov in podjemalec dela v mnogih laboratorijih, studijih in delavnica. — Mladi prijatelji prirode imajo svoje lastne oddelke z volierami, akvariji in kletke s tujerodnimi pticami in rastlinami.

Skupina mladih umetnikov se deli na sekcije: godbeno, gledališko, slikarsko in literarno. Učilnice so polne vsega, kar naj bi jih zadovaljilo. — Knjižni oddelek je bogato zasaden z otroško zabavno in poučno literaturo.

V neki dvorani vidimo miniaturno mesto. Stavbe iz lepenke tvorijo ulice, po njih vozi cestna železnica, avti in avtobusi. Na križiščih ulic tega liliputanskega mesta stoje mali stražniki in urejajo promet.

Zanimiv je končni oddelek, tisti za najmlajše, za cicibanov rod, ki je založen z igračkami in vsem, po čemer se toži našim malčkom.

* KRIZA BELGIJSKEGA ŠOLSTVA. Belgijsko šolstvo ni bilo nikoli na višini, ki mu po socialni, politični in gospodarski strukturi zemlje pripada. (V sosednji Holandski ne ni mnogo oddaljeni Danski so šolske razmere v vsakem pogledu mnogo lepše.) Razlogov za to je bilo mnogo. Treba se je nekoliko pozanimati zanje, da nam bodo razumljivi in očitni.

Je samoobsebi razumljivo, da je svetovna gospodarska kriza, ki je zajela, razen Sovjetske zveze, vse države, najbolj seveda pretežno industrijske, zajela tudi Belgijo. In tako se je vsem mogočim drugim vzrokom nizkega stanja belgijskega šolstva pridružila še ta, ki je gotovo najučinkovitejša. Toda, kakor vedno in povsod se je treba ozirati predvsem na kulturo.

Proračun belgijskega prosvetnega ministra je znašal še pred devalzacijo belgijskega franka 106 milij., v šolskem letu 1934-35 pa se je znižal na 73 in pol milij. frankov, čeprav se je število šoloobveznih otrok zvišalo. Posledice: V l. 1930. je bilo v razredu približno 20 otrok, v letu 1935-36 jih je okrog 50. Radi tega je število brezposelnih učiteljev otroških vrtec in narodnih šol ter profesorjev naraslo na obupno število 10.000. Po drugi strani pripada na 1000 vojakov en general in en častnik na 10 mož. Dijak osnovne šole stane državo letno

FRAN IGLIČ

krojaški atelje za dame in gospode

LJUBLJANA
Pražakova ulica 10

Solidna moderna izdelava ter brezhibno, strokovno dovršeno delo

NOVO!

Stenski zemljevid kraljevine Jugoslavije

(Dr. A. Franović-Gavazzi) — Fizična karta z razdelbo na banovine —

III. izdajo priredil prof. Ivo Juras — Merilo 1 : 600.000 — Velikost

128/152 cm — Cena nalepljenemu zemljevidu na platnu in palicah 320 Din

KNJIGARNA „UČITELJSKE TISKARNE“

registrirane zadruga z omejeno zavezo
Ljubljana, Franciškanska ulica št. 6

670 frankov, dijak vojne šole pa 10.000 frankov.

Poleg vsega tega so bile znižane tudi plače. V letu 1931. za okroglo 30%. Poslednje znižanje (1. januarja t. l.: 5%. Vlada je sicer obljubila znižanje cen življenjskim potrebam, toda do tega ni prišlo. Nadaljnje posledice je prinesla tudi devalvacija franka. Ko je prišla vlada »narodnega preporoda« s svojim programom, je izvršila nov naskok na gmoten in pravni položaj učiteljstva, pri čemer je bila močno prizadeta mlajša učiteljska generacija in žene.

Je pa tu še drug vzrok, ki dela učitelje negotove in odvisne. Od 2673 belgijskih občin je okrog 2000 katoliških, kar je znamenje, da je večina šol v katoliških konfesionalnih rokah. V kolonijah (Kongu) je državno šolstvo samo na papirju. Vsa vzgoja je v katoliških rokah in učiteljskaj sem sploh ni pripuščena.

Toda, kakor je nizek duševni nivo otrok, tako je ledeno tudi njihovo telo. V nekaterih industrijskih središčih je preko polovice otrok jetičnih. Po številu otroške umrljivosti je Belgija na 23 mestu. Tu umira n. pr. 60% več otrok, ko na Švedskem. Tudi sama uradna statistika priznava, da je 40% preiskancev telesno nesposobnih.

Napredno učiteljstvo vidi v kakšni brezposelnosti in obupnem položaju se nahaja svobodna šola, njene pravice in njene postave. V tem letu spomladi se je sestala delegacija dveh belgijskih učiteljskih organizacij, da bi izvolili stalni odbor, ki bi podvzel akcijo za obrambo šole in učiteljstva.

Novosti na knjižnem trgu

—k Moj pogled na svet, od univ. prof. dr. ing. Milana Vidmarja, stane Din 120.— in ne Din 60.— kot je bilo v prejšnji številki pomotoma navedeno.

—k Telesno vaspitanje jugoslovenske šolske omladine priobčuje v l. štev. III. letnika: Život i rad g. Mirka Komnenovića Ministra fizičnog vaspitanja naroda. — Idemo dalje. — Mesec septembar i telesno vezbanje u školama. — Zborovanje dece osnovnih škola srca krapinskog. — Hrvatski mornar. — IV-ti tečaj u Crikvenici. Uredništvo in uprava lista je v Zagrebu, Sinkovičeva ul. 6.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovane in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplovere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

AKO MORETE

mesečno točno odplačevati Din 100.—, dobite lahko privatno posojilo do 3000 dinarjev brez garancije. Informacije daje Ž. Berenj, urednik, Zagreb, Neznane Jugoslovije ulica 1, če mu dopošljete nase adresirano kuverto z znamko 50 p.